

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość DRYŻYNA	
1. Nazwa DOM		2. Czas powstania 4 ćw. XIX WIEKU			
Widok na elewację północną i wschodnią.				8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym	
				4. Adres Dryżyna 20/21 67-407 Szlichtyngowa	
				5. Przynależność administracyjna województwo lubuskie powiat wschowski gmina Szlichtyngowa	
6. Formy ochrony Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Dryżyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A, poz 266).					

Historia.

Po raz pierwszy nazwa wsi wymieniona w roku 1395 jako Drisiny. Przez wieki wielokrotna zmiana nazwy wsi-Ottendorf (1420 r.), Othendorw /1437/, Draszyna (1499 r.), Drazina (1512 r.), Drezyna (1531), Dreszina (1563 r.), Attnedorf (1944 r.). W 1395 roku wymieniony Jarand Wyskota z żoną Henryką. W 1420 roku dobra należą do Janusza Ledlow, syna Piotra Młodszeo. W 1499 roku dobra należą do Jerzego i Jana Kotwicz. W 1512 roku wymieniony Jan Górowski, który część gruntów sprzedał Judycie Toszewej. W 1566 roku dobra posiada Sebastian Kotwicz. W XVIII wieku majątek w rękach rodziny Gurowskich herbu Wczele. Najstynniejszym z rodu był Rafał hrabia Gurowski (1716 Kościelec - 08.04.1797 Dryżyna), który zamieszkiwał Dryżynę w latach 1758-1797. Najstarszy syn kasztelana poznańskiego Melchiora i Zofii z domu Przyjemaska. W 1752 roku ożenił się z Ludwiką Tworzyańską, kasztelaną przemęcką. W 1787 roku z rąk króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II otrzymał dziedziczny tytuł hrabiego wraz z pruską odmianą herbu. Dziedzicem dóbr został syn Rafała, Władysław (28.10.1769 Dryżyna-19.02.1818-Russocice). Ożeniony z Genowefą Cielecką herbu Zaremba (1790-13.06.1844). Ich syn Mikołaj Napoleon hrabia Gurowski (27.11.1806) był kolejnym dziedzicem na Dryżynie. Ożeniony z Jadwigą Janiną Teresą Cielecką z Cielczy (27.11.1808). W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa leszczyńskiego.

Opis..

Budynek murowany z cegły, otynkowany, założony na planie prostokąta na osi wschód - zachód, parterowy ze ścianką kolankową i użytkowym poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym, z pokryciem z dachówki zakładkowej. W części połaci dachowej budynku nr 21 umieszczono dwie lukarny. Elewacje frontowe symetryczne, w części budynku nr 20 czteroosiowa, części nr 21 trójosiowa. Elewacja szczytowa w części poddasza posiada dwa prostokątne otwory, flankowane blendami zamkniętymi łukiem pełnym. Nad nimi w części centralnej okulus. Elewacje posiadają detal architektoniczny w postaci gzymsu wieńczącego, przechodzącego na elewację szczytową jako miedzykondygnacyjny.

Wartości.

Dom nr 20/21 w Dryżynie prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem architektury wiejskiej z przełomu XIX i XX wieku, będącej częścią układu ruralistycznego wsi.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, pomimo przeprowadzonych remontów w historycznej bryle, kubaturze, częściowo wraz z kształtem dachu. Zachowana częściowo historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek po remoncie dachu z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej. W budynku nr 21 wprowadzono obecnie widoczne, współczesne tynki cienkowarstwowe o gładkiej strukturze w ciemnozielonej Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu okien bez podziałowych, lukarn oraz tynku są niekorzystne dla wartości obiektu. Budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał.

Postulaty dotyczące konserwacji.

W oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, formuluje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji frontowej i szczytowej budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**